

Nedėlinis laikraštis
"LIETUVA"
 Išeina kas penktą dieną, Chicago, Ill.
 Prenumerata ant metų
 Amerijoje \$5.00
 Užsiai \$6.00
 "Lietuva" spausdina Kaigas, Konstitucijos
 ir kitokius dalykus lietuviškai, lenkiskai ir angliskai.
 Užsirašant "Lietuvą" reikia draugai
 ir prenumeratą priimti. Prieš išsiųsti
 pinigų adresą reikia:
A. OLSZEWSKI,
 924 33rd St., Chicago, Ill.
 Sub-Station No. 60.

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
 Published every Friday at Chicago, Ill.
 Executes all kind of Job Printing
 and translating in Lithuanian, Polish and
 English.
 Subscription \$2.00 per year.
 All communications must be addressed to
A. OLSZEWSKI,
 924 33rd St., Chicago, Ill.
 Sub-Station No. 60.

Nr. 40

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 5 Spalių (October) 1900 m.

Metas VIII

Politiszkos žinios.

Sziaurini Amerika.

Matyt karė ant Filipinų ne daugiausiai randa pritarėjų tarp Amerikos gyventojų, jeigu randu tarnaunanti laikraščiai garina visokius išmislus ant sumažinimo priesų palaikymo kaip Amerikos valdybų Filipinų salų. Kadangi amerikoni labiausiai godus ant aukso ir su jo pagalba greičiausiai galima nuomones perkeisti, tai republikonizkos partijos laikraščiai pagarsino, buk ant Filipinų salų rado labai turtingus aukso plotus, buk iš tonos žemės surenka ten aukso maždaugiau už \$600; raso ir apie kitokius mineralizkus turtus, kad tik suverti daugiau pritarėjų begalinę karė ant Filipinų, paėmimui tų salų po Amerikos valdžią. Ar tų pasisekė, parodys rinkimai lapkričio mėnesį.

Tuom tarpu filipiniečiai stengiasi parodyti amerikoni, kad jų suvaldymas ne teip lengvas. Setai dabar amerikonizkos kariaunos ant Filipinų salų wirszinkas praneša apie naują nepasisekimą. 11 d. rugėsio, kapitonas Devereux su 51 kareiviu 29 regimento, ant kanulinio laivo Vildalados išplaukė ant mažos salutes Porijos, į pietus nuo salos Luzon, ir daugiau nesugrįžo, matomai arba liko visi užmusyti arba pateko į filipiniečių rankas. Kiek iš tų kareivių liko užmusyti, o kiek yra gyvų filipiniečių nelaisvė, nežinia, kadangi iš to mažo pulkelio ne sugrįžo nė vieno, kuris galėtų pasakyti, kas su kitais atsitiko. Sala Porijos yra mažytė, turi vos 25 anglizkas mylias ilgio, ji yra atstume 200 mylių nuo Manilės. Ant jos iki šiol pasikėlimo nebuvu. Amerikonizkų kareivių čia yra du silpni garnizonai, tie todėl ne gal išdrįsti išeiti į jėskoti prapuolusių nuo Vildalados kareivių. Jenerolas McArthur išsiuntė iš Manilės daugias kareivių į jėskoti prapuolusių ir išliuosuoti juos, jeigu dar gyvi. Aplinkinėse Manilės peretos sanvairėse buvo teipogi keli susisuzimai. Į pietus nuo Manilės filipiniečiai užpuolė ant Las Pinas ir Parangua, bet jų užpuolimai liko amerikonizkos kariaunos numuzti. Aplinkinėse Juna, Bacoar ir Mutin Lapa buvo teipogi keli susisuzimai. Amerikonizkai oficiali tvirtina, kad tuose krasztuose griebė weli už ginklų tie, kurie pirma buvo pasidavę už amerikonų draugus.

Atkako dabar į Ameriką buvęs Aguinaldo sekretorius Lopez. Išplio jis ant Amerikos kranto New York. Mieriai jo yra, aplenkus randą, per atsakančius pranešimus, isreiksiti Amerikos tautai geismus filipiniečių, isrodyti tikrą dalyką stovi, ko nē isz raportų amerikonizkos kariaunos wirszinko, ne isz žinių atsiųstų specializskos komisijos ne gali žinoti, kadangi teip wieno, kaip ir kitų raportai ne yra teisingi.

Karė Chinoose.

Kas iszeis ant galo isz chinizsko choso, dar wisgi szigdien nieko ne galima pasakyti. Amerika ir Maskolija iszdawē prisakymą sawo kariaunai traukties isz Pekino, kur pasilik isz wiliotik 2000 kareivių. Tuom tarpu amerikonizkos kariaunos Pekine liko tik wienas regimentas infanterijos, wienas eskadronas raitelių ir wiena baterija artilerijos. Pasitūnys ir kita kariaunos dalis persikelia į Tien Tsin.

Kaip stovi dalykai su tary-

boms tarp wieszpatszių, teiposi tikrai nežinia. Rodo pirmutinį Wokietijos reikalawimą, kad butų nubauti arba iszduoti europiečiams tie wirszinkai, kurie dalywawo europiečių skerdynėse, atmetę Maskolija ir Prancuzija. Paskui sitoms wieszpatsytėms pasisekē susitaikyti ir iszdirbti naujus pamatus taryboms su Chinų randu; Anglija iki sziol ant Wokietijos užklauso ne dawē nē jokio atsakymo. Taigi sziauom kartu Chinoose eina isz wien: Wokietija, Maskolija ir Prancuzija; Amerika nori su wisu pasitraukti, Japonija ne atmeta programą pirmutinių wieszpatszių, bet ir su sawo pritarimu dar ne atsiliepē. Atsakyimas pasiwelino per tai, kad pasitraukē nuo waldžios Yamagatos ministerija, kurios wietą užėmē Ito. Anglizski laikraščiai twirtina, buk, nežiurint ant persimainymo ministerijos, Japonija eis isz wien su Anglija ir Amerika. Apie tai wienok reikia abejoti. Japonijos ciecorius, rodosi, pasirengęs eiti isz wien su Europos kietžemio wieszpatsytėms; ant parodymo sawo prilkunkumo toms wieszpatsytėms, jis pasirengęs ateinauauose metuose atsilankyti Peterburge, Berlyne ir Paryžiuje. Jeigu todėl Japonijos waldona rengtusi prieszintiesi Europos kietžemio wieszpatszių mieriams, tai jis neirengtų atlinkyti waldonus tų wieszpatszių.

Taigi, nors Anglijos laikraščiai twirtina kitaip, bet turbūt wiesos Europos kietžemio wieszpatsytės, taigi Maskolija, Wokietija, Prancuzija, Austrija ir Italija eina isz wien Chinoose; prieszingoj gi pusėj liktų tik Amerika su Anglija. Jeigu teip, tai pirmutinėms susisuzisumoms wieszpatsytėms ne butų didelio reikalo pasyiti ant paskutinių dwiejų, kadangi jos butų per silpnos ant stabdymo Europos; jeigu prie jos dar ir Japonija prisidėtų, tai tasyk ne paisyti wisi ant noro Amerikos ir Anglijos. Tasyk, žinoma, szitoms nieko ne liktų, kaip wisame sutikti ant to, ko pirmutinės norės. Wokietijos rando laikraščiai tiki, kad Amerika greitai pamatys nenaudingumą sawo priesztarawimo ir eis drauge su Europos tautoms. Prancuzieski gi laikraščiai garsina, kad Anglija reikia isz Chinų su wisu iszmesti ir ant jos nepaisyti, kadangi ir teip prie iszliuosawimo ambasadorių Anglija prisidėjo su juokingai mažoms pajiegoms, be ko už ginklų tie, kurie pirma buvo pasidavę už amerikonų draugus.

Kaip laikraščiai praneša, pakeltas europieiskų wieszpatszių protestas priesz pakėlimą garsaus skerdynių parengėjo ir užpuoliko ant swetimų krasztų ambasadorių Pekine, kunigaikszio Tuano, iszdawē waisių, kadangi, pagal paskutines žinias, Tuan likosi ne tik nuo urėdo praszalintas, bet dar jį atidawē ant nubaudimo ciecoriaus dwaro suatdui. Tasai sudas wienok gal jį ne bausti, bet dar apdowanoti. Kiti neprilankus europiečiams wirszinkai, o tame ir wirszinkas wisos chinizskos kariaunos, kaip sako, likosi ciecoriaus degraduoti. Isz to wienok ne didelė nauda, kariaunos wirszinkas wisgi jį turi sawo waldžioj ir nuo wirszinko wietos ne nori pasitraukti.

Chinų ciecorius atsiliepē į randą Amerikos ir prie Maskolijos caro praszadamas pagelbos priesz sutakymo su kitoms wieszpatsytėms. Žinoma, Maskolija sawizskai pagelbės: ji užėmē Mandžuriją; Mongolijoj gi maskolizska kariauna elgiasi kaip namieje; taigi Maskolija jau bewiek priskyrē prie sawo waldybų dideliu Chinams prigulėjusius krasztus. Kitokios pagelbos Maskolija niekam suteikti ne moka. Anglizski laikraščiai iszspildys, Maskolija užėmē Mongoliją ir Mandžuriją su žinia ir pritarimu Wokietijos, kuriai buk Maskolija pripažino tiesą griebti Chinų krasztus prie Peceli jurių kojos; Prancuzija gi abudu szitie krasztai pažadėjo paremti, jeigu ji parorės užimti tulas pietinių Chinų provincijas, kad ir su miestu Cantonu. Nežingeidu todėl, jeigu Anglija su baime žiuri į szitas tris twircziausias Europos wieszpatsytes ir ne nori su joms eiti isz wien, kadangi paskui jai nieko ne liks, ypacz jeigu už pritarimą sawo mieriams Europos wieszpatsytės ir Japonijai daleistų griebti koki Chinų szmoją.

Wirszinkas wisų sujungtų kariauną Chinoose, woksiskas jenerolas grafas Waldersee jau atkako į Chinus. Pirmė čia jį gana iszkilmingai. Jenerolas atlanke wirszinkas wisų krasztų kariaunu.

Tarybos kaslink užbaigimo karės su Chinų randu dar ne prasi-dėjo; swarbiausias Chinų rando reprezentantas Li Hung Czaung dar ne atkako ant wietos; weda jį į Pekiną sargyba susidedanti isz japonizskų ir maskolizskų kareiwų. Amerika buvo bandžiusi pasilyti kitoms wieszpatsytėms sawo tarpinkystą priesz taikymo su Chinais, bet kad ji buvo pasirengusi isztraukti sawo kariauną isz Chinų ir kad Europos randai neturi didelio usitėkėjimo ant sumanomo Amerikos diplomato, tai wisi teoykszcziai laikraščiai griebėsi iszjuokimo Amerikos užmanymo; randas todėl nē ne bandė to užmanymo paduoti ant apswaratymo kitoms wieszpatsytėms.

Kaip laikosi Chinų pasikėlė. Iai—apie tai ateina wien priesz taraujancios žinias: syki garsinoma, kad pasikėlimas bokserų nupulė, jie likosi iszkirstyti; ant rytojaus weli garsina wisi prieszingai. Pagal paskutines žinias Wokietija pasirengusi oficializskai pradėti karę su Chinais. Ant to ji dabar traukia wis daugias kariaunos į Chinus.

Karė Afrikoj.

Lordas Roberts, už gerą wedi-mą karės, arba teisingiaus sakant, už pažeminaimą Anglijos ir jos kariaunos garbės, už parodymą, kad Anglijos geriausi jenerolai ne turingai supratimo apie terptautizskas tiesas, apie žmogizskump, o ne per daug didelį ir karės wedomo, likosi pagarsintas augszciausiu anglizskos kariaunos wirszinku, wietoj lordo Wolseley. Jeigu pirmautiniai burų wadowai, kaip antai Joubert ir Cronje butų buwē sumanę, tai nē lordas Roberts butų nieko padaryti ne galėjęs. Anglija jau gal butų priversta atsisakyti nuo wisos pietinės Afrikos. Dabar rods, rodosi, kad burų republikos nors tuom tarpu pateks Anglijai, kadangi ką pirmutiniai menkai iszmaunanti apie wedomą karių su didesnėmis pajiegoms wadowai pagadino, to jau nē sumaniusias Botha ir De Wett pataisyti ne galėjo, Kowa wienok dar ne pasibaigē; nors aiszku jau, kad anglionai paėmē wirszų. Swetimi liuosonai kraustosi jau isz Transvaaliaus, taigi jau, turbūt, jiems nėra ką daugiaus weikti. Roberts pranešē, buk anglionai rado 30 kanuolių burų palikutį ant kelio, tik tos kanuolės teip buvo pagdytos, kad ne tiko jau niekam. Anglizski laikraščiai twirtina, kad karė kariauna elgiasi kaip namieje; taigi Maskolija jau bewiek priskyrē prie sawo waldybų dide-

lie wiską žino), taigi lygiai metinių sukaktiwų dienų nuo prasi-dėjimo karės. Ar pranaszawimai anglizskų laikraščių iszspildys, pamatysime. Tuom tarpu wienok burai ne gerai stovi; anglionai apėmē wisą geležinkelį isz Transvaaliaus į portugalizskas waldybas ir tokiu budu perkirto burams prwezimą amunicijos ant tolesnio karės wedomo. Kiek dar yra burų po ginklu, nežinia. Woksiski laikraščiai skaitlių jų rytiniam Transvaaliuje paduoda ant 12000, wakariniame gi ant 8000, taigi isz wisu 20000. Jeigu teip butų, tai burai galėtų dar gana ilgai gintiesi. Paskutinėse dienose keliose wietose buwo gana smarkus susisuzimai, kysariuose ne anglionai, bet burai buwo užpuolikai. Jų užpuolimą anglionai numuzē. Wienok jau burams, turbūt, ne galima atsigriebti; tą pripažįsta lordas Roberts, kadangi jis grąžina dalį kariaunos į twėnyę; sugrąžino ir Kanados liuosonius.

Anglizskas randas pranešē Holandijos randū, kuris iszsiuntē sawo karizską laiğą paimti Kruegeri, kad jeigu priimtų kokius nors rasztus ir pinigus, tai Anglija tą laikys už sulaužymą neutralizkumo. Sunku tam itikėti, kadangi Transvaalijai iki sziol dalį kariaunos į twėnyę; sugrąžino ir Kanados liuosonius.

Pietini ir Widurini Amerika.

Ant syk užgimē rewolucijos arba naminės karės keliose net republikos widurinės ir pietinės Amerikos. Republikoj San Domingo buwo jau keli neisziusti susirėmimai tarp rando kariaunos ir rewolucionierių. Rewolucija apima wis didesnius krasztus ir nežinia, kaip gali pasibaigti. Teip jau užgimē rewolucija—priesz waldžią prezidento Zelaya republikoj Nicaraguoj. Nors jau kelis kartus garsino, kad randas sawaldē rewolucija republikoj Colombia, bet ji wis nesuwaldys; rewolucionieriai weli susidrutino ir susirinko Panamos aplinkinėse. Priesz juos isztraukē rando kariauna. Dabar prie rewolucionierių pristoją weli wisi tie, kurie buwo jau randū pasidawę.

Rumunija užmanē atiduoti nesutikimus su Bulgarija ant nusprendimo santikos sudo. Už su-džią taikintoj užprasē Wokietijos ciecorių. Tų užmanymų pirmė ir Bulgarija. Nežiurint wienok ant to, abudu krasztai traukia dar wis sawo kariauną ant rubėžiaus.

Isz Lietuwos.

Isz Wilniaus.

1900 m. isz Wilniaus gubernijos į kariumėną szaukia isz wisu 11398 jaunuus wyrus. Isz to paszauktų skaitliaus į kariumėną paims 4082. Isz Wilniaus paszauktų yra 553, isz ko paims į kariumėną 198; Isz Wilniaus paw. paszauktų yra 1556, paims 559; isz Wileikos paw. paszauktų 1588, paims gi 569; isz Dinosa pawiczio paszauktų 1588, paims 569; isz Lydos paw. paszauktų 1581, paims 569; isz Aszmenų paw. paszauktų 1568, paims 562; isz Szwentėnų paw.

paszauktų 1391, paims 498; isz Trakų paw. paszauktų 1550, paims 558.

Wilniaus pawietij į kituose daržowes baigia naikinti kirmėlės. Kirmėlių daržuose prisiweis tokia daugybė, kad net ant žemės po jas reikia waikeszczioti kaip po dumblyną. Nuėdus kirmėlės daržų augmenis, prekes daržowiu, kaip antai kopustų, sargyk ir kitokių wisur žymiai pasikėlē.

Ant galo, po ligų trukdymų isz pusės centralizskų maskolizskų waldžių, 17 d. rugėsio likosi iszkilmingai atidaryta Wilniuje widutinė chemizskai—tehnizska mokykla. Tuom tarpu teipa ji pasamdytuose ruimose Radu-zkewicziaus namuose, ant Kalwarijos ul.

Netoli Wilniaus, Aleksandrijoj, pradėjo statyti triobų rengiamais waių prieglaudes ir darbo namams; prie tų namų bus parengta specializska dalis ant patalpinimo waių tēw už wisokius nusidėjimus patekusį į kalinius; toki waiikai, paprastai, neturėdami nė jokios prieziuros, prašadawo arba į niekus pawirdawo.

Szj metų Wilniuje apseitojo statymas naujų namų. Iki 13 d. rugėsio miešas dawē isz wisu 456 daleidimus statyti naujus arba perdirbti ir taisyti senus namus. Per tokį jau laiką pereitų metų daleidimų buwo iszduota 497, taigi ant 141 daugiaus negu szimet.

Diditūrciajai žydai, Warsawos bankieris Wawelberg ir Peterburgo Ginsburg sutwērē specializską draugystę statymo namų ir rengimo sweikų pigių gywenimų ir prie jų amatininkizskų warstotų neturtingoms žydų amatininkų seimeynoms. Kapitalas draugystės yra 500000rubl. Apart to, Wilniuje isz užraso garsaus Paryžiaus diditūrciaus barono Hirscho, pastatyti dideli namai į juose yra 200 gywenimų neturtingoms žydų seimeynoms. Nieko ne kenktų, jeigu ir krikščionys diditūrciajai sektų žydų pawelkėlį ir pasirupintų parengti pigius gywenimus neturtingiems krikščionėms, kurie Wilniuje gywena neswiskiausiose olose.

Pernai isz namų žydo barzdaszkucio Blondeso, ant uyezicos Pagulianka, naktij iszbežo krikščionė tarnaitė Grudzinskutė su perpjautu kaklu, szaukadama pagelbos. Policijoj ji papasakojo, buk žyda jai norėjo pajauti. Policija nuwezē ją į ligonbutį ant gydymo ir isztirimo proto. Protas jos pasirodē wisi aiweiku, bet ji wisgi twirtina, kad žyda jai norėjo pajauti. Tą dalyką pawėdē isztirti sudžiai tirintojai ir isztikro, turbūt, tas ką ne gero isztyrē, kadangi barzdaszkutis Blondes, pas kuri tarnawo Grudzinskutė, likosi su arezuotais ir apskystas už atengimasi užmusiti. Nežinia dar, kaip ta prowa pasibaigs. Žydų adwokatas, žinoma teipogi žydas, stengiasi perkelti prową į Peterburgo sudą, matomai bijosi, kad ne iszeitų į aikszę toki dalykai, koki priesz žydus sukeltų wisus krikščionis.

Kunigaikstis Hohenlohe ir jo tarnai galutinai isziskraustē isz Werku, kuriaus pirkto Witebsko gubernatorius jenerolas Czepelewskij, matomai sumaskolėjęs lenkas—krikzstas. Laikraštis "Gazeta Polska" twirtina, kad Czepelewskij pirkto Werkus ant pardawimo jų su pelnu. Jis rengia wisą žemę iszaparceliuoti ir parduoti ukinkams už brangesnius pinigus. Žinoma, privesz čia gana maskolių. Kas wienok

pirks paskui be žemės puikų rumą, sodus ir parką?

Naktij, 7 d. rugėsio, ant priemieszczio Poplawų likosi plėszikų užmusztas rasto statėjas gubernatoriaus spaustuwezį, Pawylas Jankauskas. Eidamas namon, jis užtėmyjo, jog į wienus namus, kuriuose gyweno jo brolis, walgiliai taikoj iszkraustyti per langą. Jankauskas pakėlē riksmą ir pribėgs prie plėszikų, wieną isz jų sugriebē už apikaklės. Tasyk kitas isziskraukē rewolwerį ir szowē. Kulka perėjo Jankauskui per kaklą ir jis į pusę walan-das pasimirē. Plėszikai wisi pawibėgo; kada ant szuwio atbėgo policijantas, jau nē wieno ne buwo.

Wilniuje, ant Szw. Jurgio ul. namuose Montwilo, atsiwewa mebelių ir wisokių audinių paroda. Isz wisu ant parodos yra 150 wisokių mebelių. Tarp jų gražiausi yra iszdirbimai staliarių: Iwaszkewicziaus, Beimo, Jaszkwewicziaus, Kutickio, Rekecio, Przytulekio, Zaniewskio, Mereckio, Berczinskio, Młodzianowskio, Juchno, Tumilowyczio, Wirszos, Waleizos. Atgabenti ant parodos mebeliai yra gana brangūs: yra čia stalai rasmymui už 950 rubl., kedės po 60 rublių, szėpos po 200 rubl., stalai po 110 rubl.

Apart mebelių, ant parodos yra ir audiniai. Nors Lietuwos ukinkės audžia namieje wisokius audinius, bet ant parodos bewiek nieko ne atsuntē. Yra ant parodos wien audiniai iszausti specializskos mokyklos ir warstotų parengtų Szatuose. Audiniai tie yra graūs ir druti. Szatų audininkų mokyklą dabar mokina 22 mokintiniai; mokintojumi yra tyčia isz užrubežų partrauktas specializskas audėjas.

Wilniuje rengiasi nuo ateinauaujų metų priwersti walginyčių ir traktierių ušlaikytojus laikyti mažiausiai po tris laikraščius ant pasikaitymo sweiczias. Wilniuje tiek laikraščių nē nėra. Žinoma, lietuwizskų iszsisazyti ne walia.

Nuo pradėios szjų mokslinių metų Wilniuje atidarē mergaitės naują mokyklą, kurioj yra parengta dalis mokiniu wisokių moterims reikalingų darbų. Merginos norinezios tokių darbų pasimokinti, ne reikalauja už mokslų nieko mokėti. Butų gerai, kad lietuwaitės aplinkinių kaimų lankytų mokyklą ant pasimokinimo wisokių rankų darbų.

Bruno Abakanowicz.

Netoli Paryžiaus, Prancuzijoj, pasimirē wienas isz garsesnių elektrotechnikų, lietuwys Bruno Abakanowicz. Pabaigęs Rygos politechniką, iszbuwo jis kelis metus užrubežiose. Warsawoj buwo užsidėjęs dirbtuwę elektrozskų prietaisų. Pagarsėjo wisokiais pagerinimais elektrizskų prietaisų. Buwo anlocnininku kelių elektrizskų dirbtuwų Paryžiu ir kituose Prancuzijos miestuose, isz ko surinko ne mažus turtus. Abakanowicz pasimirē staiga. Gimęs jis Wilkmergėj, Kauno gubernijoj, bet lietuwu niekur ne pasirodē, buwo wisai sulekėjęs, kaip daugamas prslobusių lietuwų.

Suarezstawo.

Isz Lietuwos praneša, kad Aleksote, Suwalkų gub., prieszais Kauną, likosi suaresztuotas Dras Rokas Seliupas, brolis garsaus Amerikoj Dro Jono Saliupo. Už ką jį maskolizski žandarai suaresztawo, dar nežinia; jie tankiai arezuotuoja ir wisai ne kaltus žmonis ant mažiausio nužiurėjimo.

Isz Wileikos.

Neseniai atkako čia isz Wilniaus urėdnikas ant peržiurėjimo kasos czianyszkęzjo ligonbuozio; pajutęs tą jo užweizėtojas, wileiems mieste pažįstamas girtuokliu, ne laukē, kol ateis urėdnikai ant peržiurėjimo jo kuğu ir kasos, bet nusinuodino; paėmē nuodų ir gaspadinē, po kurios prižiūra buwo walgio produktai. Kaip sako, paskutinę galima bus iszgydyti. Kaip pasakoja, nusizdęs ligonbuozio užweizėtojas pragerē isz kasos kelias deszimtis rublių. Žinodamas apie rengiamą rewiziją kasos, jis pas wientikius maskolius, pas draugus ir pas žydus nuomininkus įjeszkwo nors ant wienos dienos, kol rewizija nepasibaigs, paskolos ant uždengimo nedatekliaus, bet nieks paskolinti ne norėjo. Paliko jis paciją su mažais waikais be jokio turto.

Neseniai ant grįztancio isz Wileikos randauninko Domowo malunų, žydo, ant kelio užpuolē plėszikai ir baisiai sumuszę, iszkraustē kieszionis ir paliko ant kelio. Waižuojanti žmonės atwezē jį į Wileiką, kur jis ir pasimirē. Keli nužiurėti likosi suaresztuoti.

Isz Kobriniaus, Grodno gub.

27 d. pjūtės, kaimo Lepeszi, netoli Kobriniaus, užgimē snaruskas gaisras, kuris į trumpą laiką iszmaikino 8 namus, teipogi daug negywenamų triobų, kaip klounų, twartų ir tt. Padegėliai nusiming, ant nusiraminimo pradėjo įjeszkoti priezaszies gaisro; jiems pasirodē, kad jis užgimē nuo padegimo. Kaimiečiai, jeigu tik randa priezaszį nelaimės, tai greitai nusprendžia, kas yra kaltas tos nelaimės, o jau suardę, baudžia dar bjauriaus negu pietinių sztetų Amerikoj negrų lynczauininkai. Taigi ukinkai kaimo Lepeszi sugriebē nužiurėtą newa padegėją ir griebėsi jo pamokinimo ir nubaudimo ir baudė tikrai žwėrizskai. Įkaitinę jie kalwėj geležinę sztangą, su ja nužiurėtam kaimynui iszdegino abidui akis, o paskui degino wisą jo kunp. Ant tų baurnių susirinko wisu kaimo gywentojai, bet tarp jų neatsirado nė wieno žmoniszkiesnio, kuris butų su draudęs. Ant to dar nepasibaigē. Ant wietos atėjo wienas isz padegėjų ir tas užsėmė dar skaudiau nužiurėtą nelaimės priezaszį nubauti. Pagriebė kirwį ir su juom surizstam kaltininkui nukirto galwą. Tose žwėrizskose baumėse dalywawę szeszi ukinkai liko suaresztuoti ir pasodyti į kalnį. Į kaimą atkako szudžia tirinėtojas ant isztirimo wiso to atsitikimo. Žinoma, kalti bus skaudžiai sudo nubautyti. Kaip dabar sako, miniu nušudytas žmogus buwo wisai ne kaltas, jis kaimo padegti ne galėjo.

Isz Kauno.

Kaune susitwērē žemdarbystės draugystė; įstatai jos tapo jau maskolizskų waldžių uštirtinti. Reikia dabar geisti, idant draugystė prisidėtų kuom nors prie pakėlimo žemdarbystės tarp kaimiečių Kauno gubernijoj, kuri čia ne labai augszta stovi, žmonelės ne moka prideranczias isznuodoti sawo žemės, per tai ir sunkus jų darbas ne atgabena tokios naudos, kokią atgabentų, jeigu jie protingiaus westų ukę. 28 d. spalij Plungėj, Kauno gub., bus atidaryta žemdarbystės, naminės ukės ir naminių iszdirbi-mų paroda,

Isz Anusizskės, Trakų paw.

Kaime Orlia, Anusizskės walszcziaus, turlingiausio kaimo ukininko 8 metų sunus, priari-nęs prie szulnio, pšlydo ir i puolė j wandenį. Szulnys mat ne turėjo augszcziaus pakelto rentinio. Tik i porą walandų tėjai patėmyjo prapuolimą wai ko, pradėjo jieszkoti ir užtėmyjo ploduriu-jantį szulnį. I sztrau-kė isz wandens, bet atgaiwinti jau ne buvo galima.

Isz Wilniaus gubernijos.

Naminų galwų ligas dar wis siauczia Wilniaus gubernijoje. Pirmoje pusėje pjutės mėnesio apsigro wiename tik Wilniaus pawietij 8018 naminų galwų, isz to pastijo 54 ir tai daugiausia kiaučių. Raguočių galwų apsigro 3460, awių 2916, kiaučių 1628. Siberizsku maru p.wiecziuose A-zmenų, Lydos ir Trakų apsigro 10 raguočių galwų. Wisus juos, ant waldžių padawadyjimo, užmūszė pawieczio weterinorius.

Isz Amerikos.

Ant Galwestono auku.

Žnoe, kad baisi wėtra isznai-kino bėweik su wisu miestą Galwestoną, kur prauwu apie 8000 žmonių, kiti neteko sawo namų ir turtų. Blėdį padarytą apskaito ant 20 milijonų dol. arų. Aukos ant nelaimingų Galwestono gywentojų renka ne jik Amerikoj, bet po wisz ciwiliuotą swietą. Isz Paryžiaus atsuntė 110000 frankų, Meksikas paskyrė 30000 dol. Amerikos mokyklų waiikai isziol sudėjo \$5500. Wisuose Sawienytų Wal-tų miestuose, wisokių tikėjimų bažnycziose renka aukas ant nelaimingų Galwestono gywentojų. Ar gi lietuwiai pasilikis užpakalyt kitių? Rūds Galwestone gal neprauwu lietu-wių, kadangi gal jų ne buvo, bet užtai prauwu tukstancziat musų san-ukėšų, gywentojų kraszo, kur daugelis lietuwių rado kaipi antrą sawo tėwynę, kur daugelis jų turi gėrynes duona negu namieje. Galwestoniecziai mums dabar artymesni negu Indijų boduoliai! Aukos ant jų pri-ima ir „Lietuwos“ redakcija. Pra-wardės aukautojų ir jų aukos bus gawinamos laikraščij.

Sniegas Coloradoj.

DENVER, COL. Wsokiuose krasztuose prie Uolinių kalnų 25 d. rugšėjo dktai pasigo. Aplinkinėse Red Mountain sniegas gali kalnuose ant 3 pėdų storai. Aplinkinėse Leadville sniego yra 2 colai. Dauge su sniegu siūn-tė smaki wėtra, paskui užėjo szalt s lytus, kuris napuolė, pa-wirto į ledą kaip žiemis laikė.

Ligonbutis džiowa sergantiems.

New Yorko gubernatorius pa-skyrė specijalizę isz daktų komisiją ant parinkimo atsakan-cios wietos parengimui ligonbu-cio džiowa sergantiems. Mėnė-ta komisija rado tokią wietą miestelij Lake Clear. Miestelis tas įgiri i rė sweikiųjų wietų ne tik sztete New York, bet wisose Sawienytose Walstijose; jis yra Adirondach kalnuose. Li-gonbutis bus neūžligio parengtas ir jame galės rasti wietą džiowa serganti szteto gywentojai.

Paweržėjauwėdli.

St. Louis, Mo. 19 metų Max Lasker, sunus czianykszcio žydų rabino, apledo sawo tėwus ir su numylėta mergina, Ethel Leslie, atkako i Clarkton. Czia szdžia-dawė jiems szliuba. Kada jauna-wėdžiai po szliu mi iszėjo isz szdžios biuro, atėjo Laskero tėwo telegramas, kad jis nedalei-džia sunui woti jo iszrinktos merginos. Būwo wienok jau per wėlu, jaunawėdžiai sugrįžo i St. Louis, apsigyweno po Nr. 3317 ant Wisconsin ul. Ne-enai priesz jų gywenimą atėjo brolis ir swainis jaunawėdžiai, jis isz-witlo jo isz namų ir nežinia kur nusi-wėdė. Nuo to laiko jis jau pas-paczij nesugrįžo. Jaunawėdžiai motina twirtina, kad rabo no g-minės pažinė wyrą jos dukters ir laiko nelsiawę; buk ji būwo jau reikala t jo paleidimo, bet tas lko be p-sekmės. D.b r ji atsi-liepė prie waldžių, rokalawda isziuos wimo isz nelaiswės jos dukters wyro.

Prowa užmūszėjo Gobelio.

FRANKFORT, KY. Pasibaigė czia-prowa kito apkaltinto už užmu-sziną demokratizsko gubernato-rius Gobelio, Jim Howard. Sudas szitą pripažino už tikrą už-mūszėją ir nusprendė ant pakori-mo.

Negraži dowana.

RACINE, Wis. Kaip kituose miestuose teip ir czia rinko aukas ant naudos nelaimingų Galwesto-tono gywentojų; i trumpą laiką surinko \$2000. Būwęs miesto majoras ir wienas isz didesnių szito miesto fabrikantų Secor ne norėjo nuo saws nieko pridėti; jis twirtino, kad duos Galwesto-nui didesnę auką negu wisai Raci-ne no gywentojai drauge. Jis su-rinko rokundas Galwestono pre-kęją ant 10000 dol. n-ūzmokėtas už paimtus nuo Secoro iszdirbi-mus ir nusuntė tiesiog Galwesto-no miesto majorui kaipo sawo auką. Ne daug isz tokios aukos turės naudos nelaimingo miesto gywentojai.

Geras pawelktas musu kunigams.

SHAMOKIN, PA. Czianyksztis rusų kunigas Konstankiewicz apreiszė, kad jeigu dabar užgimę sztraikai užsitrauktų ant ilgo, tai jis užtrauks ant bažnyczios sawasties paskolą \$25000 ant su-szelpimo sztraikuojančių rusų darbinįkų. Ką gi daro mu-sizskiai kunigai? Jie rods sun-kius bažnyczij sawastį skolomis, bet tik ant sawo naudos, arba wien ant jiems wieniems žnomų reikalų.

Daugybė ateitwū.

Skaitlius ateitwū atkankančių i Ameriką pradeda labiau didin-tiesi. Wient tik 26 d. rugšėjo at-kako jų 4000 isz wisokių kra-zų. Daugiausiai jų atwėdė lai-was „Oceanic“, nes 1210, ma-žiausiai gi Hamburgo garlaiwų Milano, nes tik 196.

Wyskupa susirinkimas.

Washington, rumuose katali-kizsko uniwersiteto atsisbus su-siwažiawimas wisų katalikizsko Amerikos wyskupų ant apkalbė-jimų katalikizskos bažnyczios reikalų. Gerai butų, kad wys-kupai surastų kelia ant izliuosu-wimo bažnyczij nuo wisokių kunjinių putų, kokių Ameri-koj per daug priswiwė. Ant su-siwažiawimo ne galės wienok at-kakti New Orleanso wyskupas Chapelle, kuris dabar yra ant Filipinų salų i Chicagos wysku-pas Feehan, kuri-ai yra ne swei-kius. Gaila labi, kad Chicagos senelis ne galės dalywauti wysku-pų susiwažiawime, kadangi jo dijecczijoj teipogi netraksta wi-sokių szaszlawų, kurios ant labo bažnyczios priderėtų syki isz-szlyti, kad jos bažnyczios ir ti-kėjimo ne tersztų. Tas iszeitų lygiai bažnycziai, tikėjimui, ir ruziam wyskupui ant naudos. Szpėdien Amerikos katalikizska kunigija labius sudemoralizuota negu būwo Lietuwij prie gar-saus Žilinsko administracijos Winniaus dijeccijos.

Sukury.

CLARINDA, FLA. Pereitos san-waitės utarajke, baisus sukury atkankė miestelij Sharps ir be-weik su wisu ji iszgriwė. Geležinkelio stacija, dwi bažny-czios, krautuwės, daug jawais prikrautų geležinkelio wagonų ir keliolikas namų likosi sukurio isznaiintų. Miestelij Newmar-ket tas pats sukury sugriwė teipogi kelias mažesnes, silpnias pastatytas triobas.

Wetros.

DE MOINE, IA. Toma paw-wietij. Indianauj, 25 d. rugšėjo ant lankė smarki wėtra, kuri daub bėdies pridrbo. Mieste Fergu-son sugriwė daug triobų. Prie to ket-ai žmonės likosi užmūszti, sužeisti gi yra ne mažai. Gele-žinkelio stacij yra drucziai pa-gadyta. Miestelis Ferguson yra prie Ch cago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio ul. Ne-enai priesz jų gywenimą atėjo brolis ir swainis jaunawėdžiai, jis isz-witlo jo isz namų ir nežinia kur nusi-wėdė. Nuo to laiko jis jau pas-paczij nesugrįžo. Jaunawėdžiai motina twirtina, kad rabo no g-minės pažinė wyrą jos dukters ir laiko nelsiawę; buk ji būwo jau reikala t jo paleidimo, bet tas lko be p-sekmės. D.b r ji atsi-liepė prie waldžių, rokalawda isziuos wimo isz nelaiswės jos dukters wyro.

SEATTLE, WASH. Smarki wėtra, kuri pirmą szutė ir daug blė-dies pridrbo Nebraskaj, atsilankė ir i Pacific pakrantes. Mieste-lis Salomon, Clj, pre įpuoliu upės Salomon likosi su wisu isznaiintų; wisos triobos tapo arba wilnių upiutuos arba wėtrus sugriawtos. 200 szein-ynų ne te-ko uė turtų, uė pastogės. Laive ty wėtrų suwadauė laiwais, ant kurio būwo 8 žmonės; jie wisu tu-rėjo prigirti.

Pabaigtas tunelis.

Ant Great Northern geležinkelio linijos tapo pramūsztas per Uoli-nius kalnus didelis tunelis. Dar-binįkai dirbant isz abiejų krasztų susitiko. Pramūszimas tunelio kasztawo 5 milijonus doliarų. Dirbo ji 1000 darbinįkų per iszti-sus trejus metus.

Galsrai.

BOIRING CROSS, ARK. Sudegė czia warstotoi Iron Mountain geležinkelio, o juose sudegė 6 lo-komotywos ir 15 wagonų. Blė-dij ugnies padarytą skaito ant \$250000.

Nelaimės ant geležinkelio.

MARION, ILL. Netoli Johnson City, ant taworinio trukio bėgan-cio isz Chicagos atsitiko baisi garinio katilo eksplozija. Isz-lakszcziesių szukių trakio wėdė jas ir peckkurya likosi ant wietos užmūszti.

HARRISBURG, PA. Netoli Gran-tham, ant geležinkelio Philadel-phia, Harrisburg & Pittsburg li-nijos susimūszė priezaszi bėgan-ti du taworiniai trukiai. Prie to trys trukio tarnai likosi užmūsz-ti, kiti gitrys sunkiai sužeisti.

OGDEN, UTAH. Ant Southern Pacific geležinkelio, ties Gardner Siding, pasidierinis trukis iszszoko isz rėlių ir nupuolė į gilų grabę. Prie to wiena žmogysta likosi už-mūszta, 15 gi tapo sunkiai apkul-tų.

Isz darbo lauko.

Šztraikai kietų anglių distrik-tuose Pennsylvaniaj: Scranto-no, Shenandoah, Wilkesbarre, Philadelphia apskrčiuose trau-kiasi toliaus sawo keliu. Kas galėjo, tas siūlėsi į taikintojus: wykupas, kunigai, kardinolas Gibbons, net palaikytojas McKin-leo ant prezidento, garsus Mark Hanna, ir tas atkako i sztraikų apimtų krasztų, kadangi mat pabugo, kad dėl sztraikų McKin-leo neuždutų per rinkimus darbinįkų balsų, o be jų ne butų iszrinktu. Dalis atsigtos ka-rjanos, matydama, kad darbinį-kai maizstų ne kelia, isztraukia isz sztraikų apimtų krasztų; ji ne rado progos iszbandyti taikumo karabingų ant darbinįkų. Darbi-nikai iki sziol laikosi wienybėj.

Kastyinių sawininkai, ant iszard-ywimo wienybės tarp darbinįkų, pa-garsino, jog nuo 1 d. spalų pa-kelia uždarbį ant 10%. Pirmiau-siai tą padarė Reading Co. Ji turi 30 kastyinių, isz kurių 27 dabar stowi; dirba dar trijose, bet nedidelis nepriestojus prie sztraiko darbinįkų skaitlius. Kastyinių sawininkai ne nori tar-tiesi su unių wirszininkais, kurių mat ne nori pripažinti; jie tikisi, per mažą pakėlimą užmokėsin, kurį paskui wėl gali, kada pano-rės, sumėžinti, iszardyti darbinį-kų organizaciją, kadangi tokias sunkias pergaltė, negu pawie-nius darbinįkus. Darbinįkai iki sziol klasu organizaciją wirszin-ijų ir nepasiduoda ant pasiuly-mo kastyinių sawininkų; net tie, kurie neprigulėjo prie uniųs, da-bar prie jos prisizaso. Reikia geisti, kad jie iki galui klausytų organizaciją wirszinįkų, o kasty-nių sawininkai turės ant galo nusilenkti ir sutikti ant wi-sų darbinįkų reikalawimų. Orga-nizaciją wirszinįkai turi wilti, kad kastyinių sawininkams nepasi-seks be pritarimo organizacijų patraukti darbinįkus prie darbo.

LOWELL, MAS. Parwinyczio-se.

Merimac, 400 darbinįkų pakėlė sztraiką. Jų wietoj parsitraukė 200 grekonų. Tas pagindė mai-sztus, sztraikieriai ne norėjo gre-ko nių prie darbo prileisti. Užgi-mė mustynės, kuriose keliolikas grekizskų scabsų tapo gana skau-džiai sužeisti su akmenimis. Scabsai bandė naudotiesi isz pei-lių, bet ir tas ginklas ne daug gelbėjo, kadangi sztraikuojanti darbot pritarimą gywentojų. Gre-konys likosi ne tik isz parwiny-czių, bet wisai isz miesto isz wyt-i.

TAMPA, FLA. 1000 cigarų dirbėjų czianykszczių dirbtuwų.

Sauchezo ir Lopez pakėlė sztraiką todėl, kad dirbtuwų sawin-inkai ne sutiko praszalinti nuo darbo neprigulnezius prie uniųs darbinįkus.

ROBINS, OH. Czianykszczi-o.

se kastyinės dirba tik pusę laiko.

LEVENWORTH, KANS. Czia-

nykszcziuose kastyinės traukiasi sztraikai. Tegul todėl nieks czia ne keliauja darbo jieszkoti.

READING, PA. Czianyksztė.

Iron Co. pagarsino, kad nuo 1 d. spalų numažina pudlerių užmo-kėsnį ant 25c. ant dienos.

CANTON, OH. 104 graweriai.

czianykszczių Dueber Watch Co. dirbtuwų pakėlė sztraiką ant iszkariawimo didesnio už darbą užmokėsinio.

ARMOK, MO. Sztraikas czia-

nykszcziuose kastyinės traukiasi toliaus. Sztraikieriai tikisi pri-wersti kastyinių sawininkus pri-imti unių užmokestį.

JOLIET, ILL. Czianykszczi-o.

Illinois Steel Co. dirbtuwės likosi uždarytos ant wieno mėnesio ar gal ant dar ilgiaus. Per tai 3000 darbinįkų ne teko darbo.

VALLE CITY, N. D. Kaska-

dinių kalnų distrikte, ant szteto Washington rubėzaw, rado naujus kietų anglių plotus, kur neūdi-gio bus parengtos kastyinės.

PLUM, PA. Netoli nuo czia,

anglizskas trustas pirkė 25000 akr. žemės su anglimis, kur parengs naujas kastyines. Dabar stato na-bus ant patalpinimo darbinįkų.

GLEN CARBON, ILL. Czia-

nykszcziuose kastyinės iki dabar dirbo tik 2-3 dienas per san-waitę; nuo dabar naubai pasige-rino ir dirbs po 4-5 dieny.

LEBANON, PA. Darbinįkai.

czianykszczių geležies dirbtuwų szitko ant numažinimo iki \$3 pudlerių užmokėsinio, dėl kurio būwo czia užgimę nesutikimai.

SAGINAW, MICH. Wills

Creek Coal Co. sawo Jamestown kastyinės reikalauja 60 iszlawin-čių anglekasių. Tose kastyinės dirba kiekwieną dieną ir darbin-įkų užmokėsinis ne niekiausias.

CONNELVILLE, PA. Darbai

prie kokso pečių szitame apskri-tij pradeda eiti geryn. Pereitą san-waitę degė 13850 pečių. Reogiasai pradėti darba-prie 3500 naujų pečių.

JELICO, TEN. Nesutikimai

szito distrikto kastyinės iszdilo: kastyinių sawin-inkų szitko ant 9 darbo walandų ir pakėlimo užmokėsinio ant 7%.

Kastyinės szito distrikto dirba

5000 darbinįkų.

ALTOONA, PA. Czianykszczi-o.

se stiklo dirbtuwėse užgimė ne-sutikimai tarp darbinįkų ir dirbtuwų sawininkų. Jeigu nepasi-seks susitaikyti, tai turės užgimti sztraikas, prie kurio pristos dar-binįkai wisų šiklo dirbtuwų.

LANCASTER, PA. Susqwehanna

Iron & Steel Co. numažina pud-lerių užmokėsinį nuo 4 ant 3 dol. nuo tonos. Darbinįkai ant to ne-sutinka ir ketina sztraikuoti. Szitos kompanijos dirbtuwėse dirba 2500 darbinįkų.

PITTSBURG, PA. Czianyksztė

Brown & Co. uždarė sawo Wayne dirbtuwės ir per tai 1000 darbinįkų atsidaro be darbo. Kompanija twirtina, kad ji ne gali mokėti pagal užgirtą Amalgamated Association užmokėsinio tabelę ir todėl uždaro wisai dirbtuwes.

DETROIT, MICH. Czianyksztė

American Car & Foundry Co. pirmė Amalgamated Association užmokėsinio tabelę. Szitose dirbtuwėse prasidės greitai darbai, dabar baigia jau reikalingus; per-taisymus. 2000 darbinįkų ras jose darbą.

BRADFORD, PA. Czianykszczi-o.

Tanic Glas Co. dirbtuwės, kur dėl užgimusių su darbin-inkais nesutikimų būwo pasiūlowė darbai, pradės dirbti nuo pra-daios ateinančio mėnesio. Kom-panija prižadėjo mokėti darbin-inkams pagal uniųs tabelę.

REMINGTON, W. VA. Darbi-

nįkai czianykszczių kastyinių, kurie sztraikawo nuo pradžios lie-pos, pradėjo dirbti. Rodosi wie-nok, kad czia wėl užgims sztra-i-kai, kadangi kastyinių sawininkai ne-pori pripažinti uniųs ir keti-na wisus prie uniųs prigulnezius darbinįkus praszalinti nuo darbo. Kastyinės Clarksburg traukiasi dar sztraikai.

CANNONSBURG, PA. Czia-

nykszcziuose Tin Plate Co. dirbtu-wėse prasidėjo darbai.

PITTSBURG, PA. American

Steel Hoop Co. prisakė pradėti darbus wisose jai pūgulinčiose dirbtuwėse. Dirbtuwės szitos kompanijos yra: Pittsburgh, Mennison, Pa., Sharon, Pa., Greenville, Pa., Tomeroy, Oh. ir Youngstown, Oh. Wisose szitose dirbtuwėse ras darbą 8000 darbi-nįkų.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Isz Lawrence, Mas.

Būwo jau garsinta laikraszczi-uose, jog musų miestelij susi-twėrė Dainorių Draugystė Dro W. Kudirkos. Prie tos draugys-tės prisizsėmė ir mes, septynios merginos. Kada pradėjome lau-kyti paskirtą ant mokimosi dai-nuoti ruim, daug mums reikėjo nūgėti nuo nesuprantančių lie-tuwų, kuriems prigulėjimas mer-ginų prie draugystęj rodėsi ne-paprastu daiktu, balsei nusidėji-mi. Kadangi pamatė, kad sawo apkalbėjimais tik bereikalo burną auszina, kad jų kalbos mus ne auszina, liowėsi apkalbų. Da-bar jau tuli isz tų apkalbėtojų niori pristoti prie pirmiaus jų isz niekintos draugystės.

Brangios Seserys Lietuwaitės!

Nepaisykite ant apkalbų nesu-pratančių tamsų, kurie noretų mus sulaukyti, palikti senuose raiščiuose be sawo norų ir walios, bet stengimės ir mes prisidėti prie prikelimo motiniskos dwasios, prie prikelimo musų brangios tėwynės Lietuwos! Sekime gėrį pawiešų kitių aug-szcziaus už mus stowincijų tautų moterų, kurios lygiai su wyras darbuojai ant labo sa-wo tautos, sawo tėwynės. At-minkime žodžius Jelenos, kuri Lietuwą labiaus mylėjo negu sawo gywasį. Ji, uždegta tikros Lietuwos meilės ir tikėjima, kad Witautas galės atgabenti laimę Lietuwai, kada ji Jagailos szali-ninkai drauge su tėwu pasidino i Krewo kalnį, atėjusi atlinkyti, kalbino Witautą pabėgti, tarta ma: Wiespatie, žinau, jog busi naudingas tėwynai, todėl palikie mane szitame urwe, o pats gel-bėkis. Nusiwilkie sawo rubas, o su mausiais apdengk sawo ku-ną, o nuo Jagailos isztrūksi kaip nuo smarkaus perkuono. Asz ne-sibijau mirties, ne kanczij; dra-giai, su džiaugsmu mirsiu ant le-bo tėwynės be rugojimo ir bai-mės. Witautas paklausė, apsirė-dė i moterizskus drabužius ir isz-oje i-z kalno sargų neūžtėmytas, o jo gelbėtoja likosi kalnyje ir jį i trečią dieną nukirto Jagailos tarnai. Szpėdien nieks nežino nė jos kapo. Argi tai ne gražas pa-weikšas tėwynės meilės?

Sekime tie brangios lietuwai-

tės pawieksų, įgaukime daugios drages ir eikime tikrais tėwynės ir musų tautos meilės takais! Iau kimės smadusios! Argi ne gėda mums matyti, kaip moteris kitių tautų darbuojasi drauge su wyrizskais, o kaip kitoi net wyriz-skių užpakalyt palieka! Wisur tarp augszziaus stowincijų tau-tų patiksimė tokias moteris my-lincias sawo tautą ir tėwynę.

dirbančias ir aukaujančias sawę

ant sawo tėwynės labo, tik tarp szitos dienos lietuwaizcij tokių ne matyt. Argi tai ne gėda mum-i! Kibkime prie darbo; skaitykime gerus laikraszczius ir p-mokinan-cias knigas, o tasyk atsidarys ir musų akys, suprasime ir tą, ko szpėdien suprasti ne galime, ko bijome ir už piktą likome!

Mes, sanare: Dr. W. Kudirkos

Draugystės siuozinca p. Miko-laiui szirdingą szciu už jo pa-dawanotas knigas.

Wardan wiy

M. Peteczkintė.

Kooperatywizskos krautu-

wės reikaluose.

Nr. 38 „Lietuwos“ p. Makau skas, pasikirdamas nuo sawę 100 dol. ant reikalų užtėjimo koupe-ratywizskos krautuwės sujung-toms wiy lietuwių pajegows, šymiai pastumėto i klausimų praszka. Pirmiaus ant to p-ties miero p. Jankauskas paskyrė 50 dol. Jeigu daugias atsiarų

su tokiu jau pritarimu, galima

but greitai užmūszti jwikdyti. Asz karsztai jam pritarlams, bet negalėdamas dėl neturėjimo skirti didelų pinigų, skiriu nors \$10. Kooperatywizska krautuwė yra tai labai swarbus užmūszimas, ji gali ne mažą naudą atgabenti ne tik patiems užtėjėjams, bet wisai musų tautai.

Neperseniai „Lietuva“ pagarsi

no, kad 10 kuopa Susiw. Liet. Am. Philadelphiaj rengiasi atsi-szaukti i wisas Philadelphiaj lie-tuwizskas draugystes, kad jos remtų užmūszimų kooperatywiz-skos krautuwės. Tas wienok nenusi-sekė, kadangi tuojuos potam paki-lo Philadelphiaj parapijiniai waidai už kunigo prižiurimus parapijos pinigų, ant tų waidų susinaudojo wisos czianykszczių lietuwių spekos. Ant draugys-czių susirinkimų ne galima pa-kelti nė jokių tautizskų užmūsz-imų; draugystės wos spēja ap-swarstyti bėganezius reikalus, paskui ima rodawytiesi apie į-stumtus i dumblyną parapijos reikalus, apie parapijos pinigų, ku-rių ne galima nuo kunigo iszgaui-ti. Kol waidai ne pasibaigs, draugystės niekuom dabar dau-giaus užsimti ne gali. Pawieni žmonės bijosi pritarti, kadangi parapijiniai kunigo stulpi juos galėtų bediewias apszaukti; jie dar neužmiršo nepaisikimo p-ima Philadelphiaj būwusios ko-operatywizskos krautuwės, i kuri įkisti sunkiai uždribti lietuwų centai nūėjo ant niekų. Pralobę bizneriai apie kooperatywizską pardawinciją ne nori ne klausy-ti; jie noretų, kad lietuwiai pa-liaikytų jų pardawincijas, dirbtų ant biznerų u naudos. Taigi, kol nepasibaigs mūsų parapijiniai waidai, mes ant tautizskos dirwos nieko nuweikti nė galime. Wietoj ko pero, dabar mes terp sa-wę edamės ir prawardžiuojames, ant susirinkimų girdėti wien žo-džiai: diewuoziai ir bediewias!

J. Butkus.

Isz Philadelphia, Pa.

Mūsų parapijiniai waidai ne tik neušramina, bet žengia to-liaus. Dabar pasidalino parapi-joni i dvi dali. Mat mūsų baž-nyczia ir jos turtas neužrašytas ant dijeccijos, kaip tai, ar per nesupratimą, ar per ne apsiūre-jimą parapijonų, padaryta su ki-toms Amerikoj lietuwaizskoms bažnyczioms. Mūsų bažnyczios turtai užrašyti ant wardo Szw. Antano draugystės. Tas mat tam-siems kunigo tarwams nepatinka, kad pas mus ne teip yra, kaip ki-tur, kur kunigai be jokios miela-zerdzytės kerpia parapijonų wily; tie gei žia, kad bažnyczia ir wisų jos turtai būwų užrašyti ant wys kupo wardo; o pinigų kad kunig-as dabotų be jokios kontrolės, kaip tai yra bėweik wisose lietu-wizskose parapijose. Kita gi da-lis parapijonų ir Szwento Antano Draugystės nori, kad bažnyczia ir pinigai butų po tokiu užuara kaip iki sziol (rodosi, kad ir iki sziol kas ne kontrolės waldė ku-nigas? Katra pusė paims wirsų, dabar dar nieko ne galima žinoti. Parapijonas.

Isz Trawerse City, Mich.

Mes, czianykszczių lietuwiai, sudėjim aukų \$1.60 ant Dr. V. Ku-dirkos paminklo ir 21 centą ant konkintinių kurios prisizneziu Kaunkintinių ko-nietui. Nos mu-y darbinįkų aukos nedidelės, bet kad jos sudėtos ant tautos labo, todėl liksis užrašytas aukso literoms ir neiszdils. Au-kaut ant sawo tautos literatizskų darbinįkų labo ir ant jų pamink-lo yra garbės werti darbai. Bet daugumas mūsų tautiecių atbu-lai tų suprantą, jiems rodosi, kad tik aukos ant bažnyczų reikalin-gos. Todėl nė ne dywai, kad to-kie ne ant bažnyczies reukan-cius aukas wisų niekina, laiko už bediewius, o pas mus tai tar-si jiems: nei kaulus laudyti, kad nustotų tų dare ir atwersty prie Dewol. Toks karsztas diewoba-mingas seuis ir pas mus atsidro, nuo kurio ir isz gana gawau, kad užmūszti jam apie aukas ant tautizskų reikalų. Tami-nai ir priesz draugijos gerowės wisur gal atszabti, pas mus wie-nok tokių yra per daug, per tai ir sunku mums pasikeiti.

Gaužas.

Isz wisur.

Į Hamburgo portą suvežė keli magazynai ir medžių krautuvas. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 1½ milijono markų.

Į Wokietijos dirbtuvėse dirba 544283 vaikai neturinti 14 metų, koki pagal kraszo tiesai turi lankyti mokyklas, o ne uždarbiauti.

Į Netoli Paryžiaus, priežais Mont Parnasse, išsiskozio iš rėlių darbininkas geležinkelio traukis. Prie 17 žmonių likosi sunkiai apkolty.

Į Anglišką randas pranesė Rymo policijai, buk isz Londono iszkeliawo keli italiski anarchistai, kurie pasirengę nužudyti popiežių.

Ryme 26 d. rugsėjo popiežius priėmė bažnyčioj Saw. Petro 300000 swetimų pelegrimų. Nežiūrint ant žilos senatvės, popiežius iszrodė twirtu ir sweeku.

Į Turkiską pasiuntins Iszpėnijos turėjo apieisti sawo wietą, kadangi mat jam randas ne mokoje nē skatiko algos ir per tai pasiuntins ne turėjo isz ko gywenti.

Į Peterburge, Maskolijoje, suvežė puikiai įrengtos Gato wirtwų dirbtuvės. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant milijono su wirszum rublijų.

Į Pietinėj Amerikoj, terp Patagonijos ir salų Ugninės žemės su sidaužė prancuiziską laiwą "General Charette". Laiwās paszkendo; su juom prigirė du jurinkai, kiti gi iszsigelbėjo.

Į Paryžų atsilankė ant apžiūrėjimo parodos brolis Kam bodžos karaliaus, kunigaikščio Inkanthor ir pasidavė čia už sosto įpėdinį. Kada jo prigawystė iszėjo į aikštę, jis isz čia slapta prasiskalino, ne žinia kur.

Į Mieste Hamburge, Wokietijoje, dokų darbininkai pakėlė sstraiką. Jų wietoj parstraukė kitus, bet ant neprasztytą swečią užpuolė sstraikieriai. Susisuziame 100 darbininkų ir 3 policijantai tapo sužeisti; policija suaresztawo 60 darbininkų.

Į Siberijoje du geležinkelio traukiai, waziojanti maskoliskų kareiwias ant Mandzurijos rubes, isz-szoko isz rėlių ir susidaužė. Prie to 11 kareiwų liko si ant wietos užmuszty, o daug sužeistų, terp kurių yra ir mirtinai sužeisti.

Į 20 d. rugėžio, ties Ofiurdu, Islandijoje, siautė baisi wē ra, su r paskandino weik wiasų žėjęs laiwus tuose krasztuose. Wėjas bėgo su gretumu 120 mylių į walandų laike. Ant kranto kaip szluote nuszlavė triobas. Prie to daug žmonių likosi užmuszty.

Į Wakarinėj Wokietijoje, provincijoj Hes-en Nassau, baius twanai neispsaskatyti daug blėdies pridur. Debesų praplyšimai iszainkino laukus ir wynyčias. Lahno klone likosi pa wērsta į toras. Perkūnās iszdeginawo daug triobų ir užmuszė net keliolika žmonių.

Į Pucziawų armonikų fabrikantas Hohner isz Trosinger, Wokietjoj, padawanojjo Wok e tijos karizskoms waldžioms 6000 tokių armonikų ant izsiuntimo wokizskiams kareiwiams į Chinus. Gal kareiwiai su toms armonikoms griaus chinuizskų miestų murus, kaip sawo laike žydai su trimtomis ardė murus miesto Jericho?

Į Pietinėj Siberijoje, geležinkelio trauky, wėžami nusidėjęliai nuspreiti prie sunkių darbų į Nerčinską kastynes, užimanė pabėgti. Penki isz jų suwaldė du sawo sargų, kiti gi stengėsi pabėgti. Ant rikemo wienok sargų, subruzo pasūz eriai ir kiti sargai, trukį sustabdė ir su jungtomis wisy pajiegoms pasiekė nūsėdėjęlius suwalydyti. Du sargai prie to likosi sunkiai su peiliais sužeisti.

Į Ant Paryžiaus parodos, isz swetimų krasztų iszstatytojų: didesės downas gawo: 215 Amerika, 236 Wokietija, 209 Maskolija, 184 Anglija; auksinius medalius: 547 Amerika, 410 Wokietija, 346 Maskolija, 406 Anglija; sidabrinus medalius: 593 Amerika, 575 Wokietija, 411 Maskolija; bronzinius medalius: Amerika 501, Wokietija 321, Maskolija 321, Anglija 410; pagyrimo laiszkus: Amerika 246, Wokietija 185, Maskolija 308, Anglija 208.

Į Isz wisy Europos krasztų, greitieje geležinkelio traukiai greiciausiai bėga Prancuizijoje. Ant linijos nuo Calais į Paryžų traukiai bėga su greitumu 60 angliškų mylių per walandą; kiti traukiai ant tos linijos bėga su greitumu 50 mylių; Anglijoj greiciausi traukiai padaro tik 40 mylių į walandą. Beweik su tokiu jau greitumu, taigi po 60 mylių, bėga traukiai ir nuo Paryžiaus į Orleans. Wokietijoje traukiai bėga widutinisškai su greitumu 40 mylių į walandą. Amerikoj traukiai greiciausiai bėga ant Philadelphia Atlantic linijos, jie į walandą nubėga ant 3 mylių toliaus negu greiciausi Prancuizijos traukiai.

Į Londono daktariską laikraštį "Lancet" praneska, kad angliškų daktarai Indijose, kur dabar siaucžia baisus maras, užtėmtyjo, jog nuodingiausiu Indijose skuliorinių gywawų nūsdai gydo marą. Iki szio bandawones dar tik ant, bez žėnių, bet wisos apirgusios maru bezdionės, kurioms įezirskė truputį gywawų nuodų, umaiszytų su glycerina, isz-žo su wisu.

Į Paryžiaus mokslo akademijoj susekė, kad dwigubas oxydas ustrono turi ypatingę atnaujinančią iszpustę prie kwėpawimo oxygeną, kaip, kai jis wē tinka kwėpawimui; oxydas patrono atskirina isz jo anglerugszij. Tas yra labai swarbiai, kadangi maras po wandėnu, turintis aparatą su natrono oxydu gali luos i waiksacioti po wandėnu, teiposgi ug nasargiai galės ilgai iszbiti triobas priejusio-e troszkiančių gywų, anglekasai ne užtroks nuo gazy užsėdęsiose kastynių olose.

Į Wokietijoje, isz sumaiszymo aliuminiujus ir magnezijos dirba naują metalų, pramintą wardu magnalium, kuris teip jau lengwas kaip aliuminiujus, bet turi žalwario ypatinges. Jis suduosi lengw-i grūbiti, kalti, szwiesuoti kaip žalwaris arba geležis. Kaslink kieuomo ir iszalkymo, jis perena geležį ir žalwarį, tame stowi greta su plienu. Swaras to naujo metaliaus, kuris be abejonės ras platų priaiymą pramonėj, kasztawoja dabar 50c, bet neažilgio prekė jo turės pasima žinti.

Į Prancuizą Gall isz Lemur iszrado budą pawertimo medžio i nepowanciją panasz į akmenines anglis m-degą. Ant to jis laiko medį po įtekme didelio apaudimo ir didelio karszioje ir po tulam laikui medis iszrodo wisai kitaip, iszrodo lyg kad buvė sutaipintas ir nuleistas. Į medį wi-ai ne panaszus, panaszesnis į anglis, juodas, kietas, sunkus, lengwai duodasi pilruoti. Ne lėka nē m-žiausio ženklo organisko sudėjimo. Įrauna wisai kitokias naujas paprastas medis ypatinges: duodasi suspausti kwarmose, neperleidžia wandens, nesibėgiu negu paprastas medis prie antai szlwaworio ir kitokių, neperleidžia elektros. Ar teip perdirtas medis ras pritaikymą ir prie triobų statymo, tas, žinoma, paeis nuo ka-zių jo perdirtimo.

Į Wilonietis Lwecz k iszrado prietaisą, kuri pritaityta prie geležinkelio trukų masinių duoda wadewancizui trukų masinistui kuo teisingiausius informacijas ne tik apie siovi kelo, bet per-ergsti ji, joje toms pacioms sčėnias bėga kitas traukis, kaip jis yra toli; ženkliu autom tik žkai perbėgti trauko kėlą ir tolymą iki sčėnėj. Turėdamas Lweczko prietaisą, masinistas ne reiša- uja wisiu pūnti kelią, kur uom weda traukį, kadangi wi-ka, kaip jam re-ka žinoti, parodo prietaisą. A likto bandawones ant geležinkelio bėguncizui isz Peterburgo į Maskwą buvo su wisu greitai isznykusi.

Ant augmenų klimatas dar didesnę turi įekmę. Setai paimsimę szitą pawelskį: musų tėwainės rugiai arba kwiečiai, pasėti widurinėse Brazilijos krasztuose wisai neiszuoda grūdų, iszawga i sziaudus, isz-ikeroja, bet warpū ne leidžia. Europeizskos daržowės teiposgi iszsiwiesia ir ne tinka walgiui, kopustai ne ruks galwų, bet iszawga ant sieksnio augatyn, įzawna kietus lapus. Toki iszsiwiesinų tuk europieizskų augmenų galina užtėmty wisur: jie po įtekme k-ikio klimato žudo sawo Europoj įgawtas ypatinges.

NAUJI ISZRADIMAI.

Į Londono laikrasczini praneska, buk wienas angliškąs mechanikas isz New Castle iszrado naują greitai szaduncizą kanuolę, kuri i minutą gali paleisti 300 szwų. Ant iszswowimo parako ne reikia, iszmetu kulka kitokia pajęga, todėl prie szwų, balso kanuolė neiszuoda ir jos wanzdis ne įkaista.

Į Londono daktariską laikraštį "Lancet" praneska, kad angliškų daktarai Indijose, kur dabar siaucžia baisus maras, užtėmtyjo, jog nuodingiausiu Indijose skuliorinių gywawų nūsdai gydo marą. Iki szio bandawones dar tik ant, bez žėnių, bet wisos apirgusios maru bezdionės, kurioms įezirskė truputį gywawų nuodų, umaiszytų su glycerina, isz-žo su wisu.

Į Paryžiaus mokslo akademijoj susekė, kad dwigubas oxydas ustrono turi ypatingę atnaujinančią iszpustę prie kwėpawimo oxygeną, kaip, kai jis wē tinka kwėpawimui; oxydas patrono atskirina isz jo anglerugszij. Tas yra labai swarbiai, kadangi maras po wandėnu, turintis aparatą su natrono oxydu gali luos i waiksacioti po wandėnu, teiposgi ug nasargiai galės ilgai iszbiti triobas priejusio-e troszkiančių gywų, anglekasai ne užtroks nuo gazy užsėdęsiose kastynių olose.

Į Wokietijoje, isz sumaiszymo aliuminiujus ir magnezijos dirba naują metalų, pramintą wardu magnalium, kuris teip jau lengwas kaip aliuminiujus, bet turi žalwario ypatinges. Jis suduosi lengw-i grūbiti, kalti, szwiesuoti kaip žalwaris arba geležis. Kaslink kieuomo ir iszalkymo, jis perena geležį ir žalwarį, tame stowi greta su plienu. Swaras to naujo metaliaus, kuris be abejonės ras platų priaiymą pramonėj, kasztawoja dabar 50c, bet neažilgio prekė jo turės pasima žinti.

Į Prancuizą Gall isz Lemur iszrado budą pawertimo medžio i nepowanciją panasz į akmenines anglis m-degą. Ant to jis laiko medį po įtekme didelio apaudimo ir didelio karszioje ir po tulam laikui medis iszrodo wisai kitaip, iszrodo lyg kad buvė sutaipintas ir nuleistas. Į medį wi-ai ne panaszus, panaszesnis į anglis, juodas, kietas, sunkus, lengwai duodasi pilruoti. Ne lėka nē m-žiausio ženklo organisko sudėjimo. Įrauna wisai kitokias naujas paprastas medis ypatinges: duodasi suspausti kwarmose, neperleidžia wandens, nesibėgiu negu paprastas medis prie antai szlwaworio ir kitokių, neperleidžia elektros. Ar teip perdirtas medis ras pritaikymą ir prie triobų statymo, tas, žinoma, paeis nuo ka-zių jo perdirtimo.

Į Wilonietis Lwecz k iszrado prietaisą, kuri pritaityta prie geležinkelio trukų masinių duoda wadewancizui trukų masinistui kuo teisingiausius informacijas ne tik apie siovi kelo, bet per-ergsti ji, joje toms pacioms sčėnias bėga kitas traukis, kaip jis yra toli; ženkliu autom tik žkai perbėgti trauko kėlą ir tolymą iki sčėnėj. Turėdamas Lweczko prietaisą, masinistas ne reiša- uja wisiu pūnti kelią, kur uom weda traukį, kadangi wi-ka, kaip jam re-ka žinoti, parodo prietaisą. A likto bandawones ant geležinkelio bėguncizui isz Peterburgo į Maskwą buvo su wisu greitai isznykusi.

Į Wilonietis Lwecz k iszrado prietaisą, kuri pritaityta prie geležinkelio trukų masinių duoda wadewancizui trukų masinistui kuo teisingiausius informacijas ne tik apie siovi kelo, bet per-ergsti ji, joje toms pacioms sčėnias bėga kitas traukis, kaip jis yra toli; ženkliu autom tik žkai perbėgti trauko kėlą ir tolymą iki sčėnėj. Turėdamas Lweczko prietaisą, masinistas ne reiša- uja wisiu pūnti kelią, kur uom weda traukį, kadangi wi-ka, kaip jam re-ka žinoti, parodo prietaisą. A likto bandawones ant geležinkelio bėguncizui isz Peterburgo į Maskwą buvo su wisu greitai isznykusi.

Į Wilonietis Lwecz k iszrado prietaisą, kuri pritaityta prie geležinkelio trukų masinių duoda wadewancizui trukų masinistui kuo teisingiausius informacijas ne tik apie siovi kelo, bet per-ergsti ji, joje toms pacioms sčėnias bėga kitas traukis, kaip jis yra toli; ženkliu autom tik žkai perbėgti trauko kėlą ir tolymą iki sčėnėj. Turėdamas Lweczko prietaisą, masinistas ne reiša- uja wisiu pūnti kelią, kur uom weda traukį, kadangi wi-ka, kaip jam re-ka žinoti, parodo prietaisą. A likto bandawones ant geležinkelio bėguncizui isz Peterburgo į Maskwą buvo su wisu greitai isznykusi.

Į Wilonietis Lwecz k iszrado prietaisą, kuri pritaityta prie geležinkelio trukų masinių duoda wadewancizui trukų masinistui kuo teisingiausius informacijas ne tik apie siovi kelo, bet per-ergsti ji, joje toms pacioms sčėnias bėga kitas traukis, kaip jis yra toli; ženkliu autom tik žkai perbėgti trauko kėlą ir tolymą iki sčėnėj. Turėdamas Lweczko prietaisą, masinistas ne reiša- uja wisiu pūnti kelią, kur uom weda traukį, kadangi wi-ka, kaip jam re-ka žinoti, parodo prietaisą. A likto bandawones ant geležinkelio bėguncizui isz Peterburgo į Maskwą buvo su wisu greitai isznykusi.

Į Seniaus ant pastatymo tuomtarpiu triobų ant parodų wadawo medį, o ant jų padalinim, ant ornamentawimo sienų, ant padirbimo tuomtarpiu statų wartyjo gipsą. Wietoj gipso ant szimietinės parodos Paryžij pritaikė naują medegą pramintą warda Staff. Staff susidada isz pakulų ir gipso. Teip sutaisytas gipsas laiko daug ilgiaus, ne plyszta, ypacz statuos padarytos isz staffo dailiaus iszrolo negu gipsinės.

Į Angliškąs daktaras King, kaip garsina specializskuose laikrascziuose, iszrado budą kaip silpnus, ne drutus žmones i trumpą laiką padaryti neispsakytai drutais teip, kad jiems pawydėtų garsus dratuoliai. Ant to King wartyjo sawo paties isz rastą elektriską katilį. Ligonij, arba teip susilpnėjusių pajėgų žmogų, sodina ant ypatiszkos platformos ir prie jo peties prikliza elektros iszwadziotoj ir laiko teip tulą laiką. Po kelių dienų rankų muskulai pradeda didiesiai ir rankos įgawna neispsakytą twirtumą.

Į Prancuizskos kariaunos daktaras Tunkine, Moumot, praneska apie naują waistą chinizskų daktarų wartyjimą nuo disenterijos arba kraujinės. Waistas tas gydo daug pasekmingiaus szitą ligą negu wisi iki szio daktarų wartyjami; chiniezai ji wadina wardu "Ko-zam". Karsztuose krasztuose nuo kraujinės labai daug europieizčių mirszta. D-ras Moumot tą čisę waistą pritaikė prie gydymo 879 ligonių ir isz to skaitliss 799 likosi i tris dienas su wisu szgydyti, 57 atsitikimose ant iszgydymo reikėjo 15 dienų, tik 7 atsitikimose "Ko-zam" ne wartyjo nējokios įtekmes. Taigi mat pasirodo, kad europieizski daktarai gali ko gero iszmokti net nuo chinizskų. Waistas tas, kaip paskui Europos specijalistai susekė, yra sėklus augmenų augancizų ant salų Indiszko oceano, Tonkine ir pietinėse Chinų provincijose; mokalszkas war das tų augmenų yra "Bruce samtrana". Sėklas atsiuntė į Paryžį ir Kolonijalizskame, užlaikomame prancuizskos rando darė daro dabar bandawones ant pripratimo tų augmenų prie Prancuizijos klimato.

Draugysziu Reikalai

Baltus ir prakalbos.

Philadelphia, Pa, 10-ia S. L. A. Kuopas turis sawo baltų su prakalbos ant atminties 10 metų sukaktuwini laikrasczio "Ukiniko" ir 25 metų jubilejaus D-ro Basanawicziaus, 8 d. spalio, 8 w. wakare, Pennsilvania salyje, ant "Christiana" ul. terp 7 ir 8 ulęzių. Kalbotojai yra užkwiesiti ir isz kitų miestų. Terp kalbų bus dainuotos patrijotiskos dainos per daininik Chora po wadowystę p. A. Dyckausko, pabalguos kolegią. Wias lietuwias ir lietuwaites kwiecia kuoskaitlingiausie susirinkti. Įjengs kiekvienam dykai.

Didelis Mass Mitingas.

Chicago, Subotoj 6 spalio, 8 w. wakare, salyje P. Karecko, 1183 S. Oakley ave. Liet Demokratiskis Kilubas turės dideli mass mitingą, ant kurio bus lietuwizskai ir angliškai kalbotojai apie reikalus rinkimu. Todėl wies tos wados lietuwias kwiecia susirinkti.

WYKLAUSYBĖ.

Chicago, Nedeljoj 7 spalio, pusiau pirmą wai. po pietu, salyje Liaudanskio 3301 S. Morgan st. Dr-te Sim. Dankanto tures sawo priesmetinij susirinkima, ant kurio kiekwienas sanarys privalo pributi su mokesziu knygele ir užimoketi skolings. Toje dienoje bus rinkimas naujos administracijos ir rinkimas wisu tarnawų ant atstowancizjo apwakszciojimo. Už nepribūwimo ant szio susirinkimo bausme \$1.00.

Chicago, Dr-te Sim. Dankanto tures metini apwakszciojimo dienos Simano Dankanto nedeljoj 28 spalio. Preiheits Tur salyje, 3417 S. Halsted st. Apwakszciojimas atsbis tuom patim budu kaip ir pėrnai: wisos draugystes imancijos szio wais paroda i apwakszciojimo salę. Todėl szioim užkwiecia wias lietuwias kas draugystes paduoti sawo draugizką raška i imti dalywama musu apwakszciojimo. Draugystes imancijos įjengs isaly dwakszciojime dalywama įjengs isaly dykai. Draugystės kėtinancijos įjengs isaly apwakszciojime bus teip maloniss pirm to suteikti wies S. Dankanto prezidentui, S. Abramawiczui, 940 33 St.

KOMITETAS.

Chicago, Jaunu Amer. Liet. Pastilinkimintio Kilubas turės sawo balu nedeljoj, 14 spalio, Preiheits Tur salyje, 3417 S. Halsted St., Prasišdės 5 w. wakare. Įjengs porai 25c. Gera wauzika ir szoki programai bus duoti dykai. Todėl wias lietuwias ir lietuwaites kwiecia imti atstaukinti, o busite melingai primti.

APIE TURTU IŠDIRBIMĄ.

Paraše Schram.

(Tąsa.)

Pagal šiadien priimtą budą daryti atskaitas, didumas procento iš kapitalo išneša tik 16%, bet jeigu palyginsime išmokėtą užmokesnį su gauta atliekama verte, t. y. su neapmokėtu darbu, tai šitos gausime 150 procentų (150%). Kitaip kalbant, darbininkai, drauge su ponais direktoriais gaudamais po 5.500 talerų kiekviena galva, pagamina pusantro kart (1½) daugiau vertės, negu gavo užmokesnio. Tokiu budu išeina, jog kiekvienas darbininkas, gawęs vertę vienos darbo walandos, turėjo dirbti pustrėčios walandos.

Kalbėjome jau apie algas ponų direktorių; čia paduodame išrodymą visų išmokėtų algų.

surisum 1000 talerų	14 valdininkų.
nuo 901 iki 1000	4
801 " 900	4
701 " 800	13
601 " 700	18
501 " 600	58
401 " 500	93
301 " 400	295
201 " 300	460
144 " 200	306

viso 1255 valdininkai.

Visi augščia paduoti skaitliai parodo juo aiškiausiai, ant kiek skiriasi didumas procento iš kapitalo nuo didumo procento nuplėšimo darbo. Apart to reikia dar atminti, jog, pasigerinant masinoms, o pertai ir pasididinant nepermainomam kapitalui, didumas procento nuplėšimo darbo dar labiaus pasididina.

Šita atskaita parodo teipogi, jog kapitalas nuplėšia ne tik paprastą darbininką, bet ir teip wadinamus valdininkus. Gudriausias technikas lygiai su ašiu tepiku, fastininkėlis su keliu sargu yra samdininkais, ir sawo darbu turi apmokėti "pačėduma ponų kapitalistų".

Apart to reika patėmyti, jog skirtumas tarp sunkaus ir lengvo, paprasto ir kvalifikuoto darbo išnyksta nuo to laiko, kada darbas pradėjo tarnauti kapitalui. Kaip svarbu yra atminti skirtumą tarp paprasto ir kvalifikuoto darbo, lygiai teip svarbu yra pažeklinti, jog kapitalistiska ukė isnaikina tą skirtumą. Šiadien kiekvienas darbas turi buti parsamdomas ir nekartą atsitinka, jog kvalifikuoto darbo yra per daug, daugiaus negu paprasto darbo. Taigi nekartą atsitinka, kad užmokesnis, daleiskė, staliui, kuris turi mokintis sawo amato, esti mažesnis, negu užmokesnis prastam darbininkui.

Apie tokius atsitikimus Marks šiteip sako:

Chicago, Ill. Tautiszka Lietuwias, užli imancijos politika, persergesziu nuo keliaujančiu ir prikalbinjančiu lietuwias prie demokratiskos partijos, žydi, kurie yra už lietuwias peristatę; man skaudu iszgydus, jog žydi nau dousis už jėb katrai partijai atiduos balus. Man rodos, kad mus tautieciai lietuwiai patys pataikis isz sawo darbo naudoti.

Agliniskis.

Ant Paminklo Dr. V. Kudrickos.

A. Swagdis, " 10c.
J. Karalius, " 15 "
P. Tamulionas, " 15 "
J. Paulinukas, " 15 "
J. A. Gaubas, " 20 "
Stanislawas, " 10 "
Motiejus, " 10 "
Rafolas, " 35 "
J. Gaubas, " 10 "
K. Pasluosta, " 20 "
Sykiu \$1.60

Aukos ant kankintinų.

B. Gaubas, " 21c.
Keidozius, Thorp Wis, 25c

Poetui Wiszeliauskui.

F. Mikolainis, Thorp Wis. 60c

Atsakymas.

Gawau daug užprasymu pristipi poveras gromaiu rasytūm, bet budamas kolonėje negalioi welikai iszpildyti. Todėl medžiū wisi paluketi walandę, o kaip tik namon sugrįzusi kiekvienam wiska teisingai pristisiu. Su gwuodone.

W. Kudaruskas.

Pigiai ant pardawimo wisi naminiui daktai: mebelė, lowas, kukliniai indai ir wiskas kas tik prie uilaky mo namu reikalingas. Atisaukiete pas:

Jons Kuczinski, Chicago, Ill.
4613 Atlantic St.

Reikale duodamu farmu dykal.

Chicago, Mes, žemaiu pasiriesz wadėjojame walseje Wisconsin apdurioti žemės duodamos ant farmu dykal dar peristikrinome, kad toje walytoj dar daugybė yra randawos žemės, kur žmone gali gauti ant farmu dykal, ne po daugiau ant kiekwienos farmos kaip po 100 akru. Mes apinkome ant apgywenimo Oneida Co., nes tenai daugiaus randasi liuosos žemės. Kituose Countysse jau yra labai mažai.

Nedeljoj 7 spalio, 3 wai. po pietu bažnytinėje salyje bus tame reikale mitingas, ant kurio wiasis interesuojancizis tuom mieldiame susirinkti, o gausite apie tai platenes žines.

R. PUISER, 11818 Steward ave.
M. RAKUSKAS, 929 33-rd St.

"Skirtumas tarp prasto ir augščio darbo tankiai esti tik pramanytas, arba bent galima sakyti, jog tas skirtumas dyla ir ne turi jau didelės svarbos. Kur tas skirtumas dar iš šia dien tebyra, yra jis tik paviršutinis, prigulintis tik nuo persenusių papročių. Terp darbininkų nemazai yra tokie pat padėjime, jog neįstengia pagerinti sawo buvį, kiti, susiwenyję, turi kovoti ir is to kyla skirtumas užmokesnio. Atsitikimas čia turbūt turi didžiausią svarbą. Teip štai, kur darbininkų sveikata ir pajiegos jau nusilpnėję, ten darbai reikalaujanti stiprių raumenų o ne mokslo yra apmokami geriaus ir tampa "augščesniu" darbu, kaip tai yra Anglijoje, arba Amerikoje, kur murininko darbas yra laikomas augščiaus, negu darbas audėjo adamaskų. Bet nereikia mislyti, jog, teip wadinamas, augščesnis darbas užima visuomenėj daugiaus wietos sawo daugumu. Ponas Laing, wienas iš didelių valdininkų Indijose, apskaitė, jog Anglijoje 11 milijonų žmonių gyvena is paprasto darbo. Anglijoje Laing'o laikose buvo 18 milijonų gywentoju, jeigu wieną milijoną atekirsime ant aristokratų, kita milijoną ant nusikaltėlių, waltakų ir pasileidusių mergų, tai gausime 5 milijonus, kuriuose bus pirkliai, mokintojai, artojai, raštininkai, valdininkai, smulkus waldytojai ir darbininkai, užsimanti augščesniais darbais. Pazyėkime čia, jog Laing' laiko murininkystę ne per "prastą darbą".

Is geležkelio atskaitų, kurias augščiaus parodėme, aišku, kad didumą procento nuplėšimo reikia išskaityti kitaip, negu didumą paprasto procento iš kapitalo, kad pirmutinis procentas yra nepalyginamai didesnis už antrąjį. Jeigu lengva butų apskaityti, kiek kurioje šalyje išeina ant wisy užmokesnių, ant algų ir tt., tad lengva butų su skaityti didumą procento nuplėšimo. Tada persiliudytume is skaitlių, jog juo labiaus didinas kapitalas, juo žemesnis yra didumas procento iš kapitalo, o podrang juo augščesnis yra didumas procento nuplėšimo.

Vienas Anglijos mokslineius jau gana seniai apskaitė, jog Anglija turi pelno tridesimts du tukstantiū milijonų auksinų, is kurių 12 tukstantiū milijonų eina ant užmokesnių už darbą, ant algų valdininkams, raštininkams ir tt. o 20 tukstantiū milijonų, kaipo renta, tenka saujalei turtingųjų, o pertai didumas procento nuplėšimo išsireiskia teip, jog darbininkai už vertę 3 walandų darbo turi dirbti 2½ t. y. 8 walandas.

Kitai pragai atsitikus, peržiursime tas draugijos sanlygas, kuriuose didumas nuplėšimo auga, šiadien mums jau aišku, kad pelnas užsiėmėjy ir kapitalistų, didumas pelno is kapitalo gali buti padidintas tikiai neapmokėtu darbu darbininkų.

O wiską tą šiadien wadina "harmonija (sutikimu) reikalų kapitalo ir darbo".

GALAS.

Persergėjimas.

Chicago, ir aplinkines lietuwias, užli imancijos politika, persergesziu nuo keliaujančiu ir prikalbinjančiu lietuwias prie demokratiskos partijos, žydi, kurie yra už lietuwias peristatę; man skaudu iszgydus, jog žydi nau dousis už jėb katrai partijai atiduos balus. Man rodos, kad mus tautieciai lietuwiai patys pataikis isz sawo darbo naudoti.

Pirmos klases kraituizius.

Ignotas Mikuszskas pabagė akademijai drapanu kirpimo pas Jno J. Mitchell & Co. New York 31 rugpjucio ir gawo ant to diploma. Dabar laiko drapanu szora Harve De Grace, Md., o ofisa Baltimoro Md. po nr. 106 Penn. St., kur wias lietuwias kwiecia atilankyti ir peristikrinti jo iszdirbima. Teip pat norinties mokinties kirpimo duoda lektijas už labai pigu užmokesti.

Pranaszyste pustelninku.

kuriu twirtino, kad naujas szimtmietis prasides su dideliame elementariskoms katastrofom, rodosi tikrai isispildio. Bet tikrosniasis ir pozitiviskesniais padrosi pranaszawimai to, kurie 10 meta atgal twirtino, jog Trinerio American Ellixir of Bitter Wine su laiku pastos abelnai pripalino, geriausia ir popaliariziskiausia waiswa nuo wisu pilwo ligu, kurios kas metas iszainkina daugiau žmogu negu wies elementariskos katastrofos. Fabrikaciją J. Jos. Triner, 437 W. 18th St., Chicago, Ill., kuris per ligas bandymus pasiekė tikrai sėkį: masyzdamas į

